

Ministerie van
Buitenlandse Zaken

voor copie conform
22/12

Directie Juridische Zaken
Afdeling Europees recht
DJZ/ER 525/2009

Betekeningadres:
Ministerie van Buitenlandse Zaken
Directie Juridische Zaken
Afdeling Europees Recht
Mw. Mr C.M. Wissels
Postbus 20061
2500 EB 's-Gravenhage
Nederland

Aan:
Het Hof van Justitie van de
Europese Unie te Luxemburg

Betekening per fax aan: 0031 70 348 55 22

Ingeschreven in het register van het Hof van Justitie onder nr. <u>236469</u>
Luxemburg, <u>04.01.2010</u>
Fax / E-mail: <u>21.12.2009</u>
Neergelegd op: <u>23.12.2009</u>

De Griffier,
voor deze
Cecilia Strömholm
administrateur

SCHRIFTELIJKE OPMERKINGEN

van de Nederlandse regering,
ingediend ingevolge artikel 23, tweede alinea, van het Protocol betreffende het Statuut
van het Hof van Justitie van de Europese Unie,

in de zaak C-345/09
Van Delft e.a.

In bovengenoemde zaak heeft de Nederlandse regering, in dezen vertegenwoordigd door Corinna Wissels en Jurian Langer, respectievelijk hoofd en medewerkers van de Afdeling Europees recht van het Ministerie van Buitenlandse Zaken te 's-Gravenhage, de eer de volgende opmerkingen onder de aandacht van het Hof te brengen.

I. Inleiding

1. Bij uitspraak van 26 augustus 2009 heeft de Centrale Raad van Beroep (hierna: de ‘verwijzende rechter’) het Hof krachtens artikel 234 EG (thans, na wijziging, artikel 267 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, hierna: ‘VWEU’) twee prejudiciële vragen gesteld over de uitlegging van Verordening (EEG) nr. 1408/71 van 14 juni 1971 betreffende de toepassing van de socialezekerheidsregelingen op werknemers en zelfstandigen alsmede op hun gezinsleden die zich binnen de gemeenschap verplaatsen (hierna: ‘verordening 1408/71’), Verordening (EEG) nr. 574/72 van de Raad van 21 maart 1972 tot vaststelling van de wijze van toepassing van Verordening (EEG) nr. 1408/71 (hierna: ‘verordening 574/72’) en de artikelen 18 en 39 EG (thans de artikelen 21 en 45 VWEU).
2. De vragen zijn gerezen in een bestuursrechtelijk geschil tussen een groep personen die een pensioen ontvangen in Nederland maar wonen in een andere lidstaat dan Nederland (hierna: ‘appellanten’) en het College voor zorgverzekeringen (hierna: het ‘CVZ’). Het CVZ is het bevoegde orgaan dat in deze zaak verordening 1408/71 en verordening 574/72 uitvoert.
3. In deze schriftelijke opmerkingen zal hierna verwezen worden naar Nederland als het ‘pensioenland’ en de lidstaat waar appellanten wonen als het ‘woonland’.
4. Het onderhavige geschil betreft in wezen de vraag of verordening 1408/71, verordening 574/72 en de artikelen 18 en 39 EG (thans, na wijziging, artikelen 21 en 45 VWEU) zich verzetten tegen een bijdrageheffing, in combinatie met een aanmeldingsplicht, door het bevoegde uitvoeringsorgaan in het pensioenland op een pensioen van een rechthebbende die in een andere lidstaat woont, ook al wensen rechthebbenden zich niet in te schrijven in het woonland bij het bevoegde uitvoeringsorgaan.

II. Feitelijk kader en procesverloop

Het stelsel van ziektekostenverzekeringen in Nederland

5. Van belang voor de onderhavige zaak is dat het stelsel van ziektekostenverzekering voor curatieve zorg in Nederland per 1 januari 2006 ingrijpend veranderd is.

Vóór 1 januari 2006

6. Nederland hanteerde vóór 1 januari 2006 een verzekeringsstelsel dat gerelateerd was aan inkomen. Vóór die datum golden in Nederland de Ziekenfondswet en de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (hierna: 'AWBZ'). Op grond van de Ziekenfondswet waren werknemers en uitkeringsgerechtigden tot een bepaalde inkomensgrens, alsmede bepaalde categorieën van personen van 65 jaar en ouder in het kader van een sociale verzekering gedekt tegen ziektekosten. De AWBZ verzekert iedereen die in Nederland woont en/of werkt tegen de kosten van langdurige zorg.
7. Personen die niet verzekerd waren onder de Ziekenfondswet werden geacht een particuliere ziektekostenverzekering af te sluiten. Op grond van de Ziekenfondswet was ongeveer 63% van de bevolking verplicht verzekerd. De rest van de bevolking was verzekerd via ambtelijke regelingen (ongeveer 5%) of een particuliere ziektekostenverzekering (ongeveer 30%). Ongeveer 2% van de bevolking was niet verzekerd.
8. Tot 1 januari 2006 was verordening 1408/71 wat ziektekosten betreft uitsluitend van toepassing op ziekenfondsverzekerden.

Vanaf 1 januari 2006

9. Met ingang van 1 januari 2006 is in Nederland de Zorgverzekeringswet ingevoerd. Hiermee is het onderscheid tussen particulier verzekerden en sociaal verzekerden onder de Ziekenfondswet vervallen.
10. De hoofdlijn van deze wet is dat iedereen die ingezetene is of in Nederland werkt, verplicht is een zorgverzekering tegen kosten van curatieve zorg af te sluiten met een in Nederland toegelaten zorgverzekeraar. Iedere in Nederland werkzame zorgverzekeraar die de Zorgverzekeringswet uitvoert, is verplicht degene die zich voor een zorgverzekering bij hem meldt te accepteren.
11. Bij invoering van de Zorgverzekeringswet is de Ziekenfondswet ingetrokken. De AWBZ is daarnaast blijven bestaan als verzekering tegen kosten van langdurige zorg. De Zorgverzekeringswet is door Nederland aangemeld als sociale ziektekostenverzekering die onder de materiële werkingssfeer van verordening 1408/71 valt (zie bijlage VI bij verordening 1408/71).
12. Verzekerden onder de Zorgverzekeringswet zijn een nominale premie verschuldigd. Daarnaast zijn verzekerden met een inkomen twee inkomensafhankelijke premies verschuldigd, namelijk één voor de Zorgverzekeringswet en één voor de AWBZ. De inkomensgerelateerde premie voor de Zorgverzekeringswet wordt gestort in het Zorgverzekeringsfonds. Uit dit fonds wordt aan zorgverzekeraars een bijdrage betaald die is gerelateerd aan de risicograad van de bij hen verzekerde personen. De verschuldigdheid van de inkomensafhankelijke premie is niet afhankelijk van het feit of een persoon daadwerkelijk een verzekering met een zorgverzekeraar heeft afgesloten.

Pensioen in het buitenland

13. De Zorgverzekeringswet legt een verzekeringsplicht op aan iedereen die in Nederland woont en/of werkt. Als gevolg van de wijziging van het verzekeringsbeginsel zoals dat volgt uit de Zorgverzekeringswet is verordening 1408/71 wat ziektekosten betreft vanaf 1 januari 2006 ook van toepassing op onder meer gerechtigden op een pensioen op grond van de Algemene Ouderdomswet ('AOW') in Nederland die voorheen op andere wijze verzekerd waren voor ziektekosten en die in een lidstaat van de Europese Unie of een lidstaat van de Europese Economische Ruimte wonen. De reden hiervoor is dat op grond van artikel 28 of 28bis van verordening 1408/71 de in een andere lidstaat wonende gepensioneerde recht heeft op zorg in zijn woonland wanneer hij ook recht op zorg zou hebben als hij in Nederland zou wonen. Nu een in een andere lidstaat wonende gepensioneerde op grond van de Zorgverzekeringswet dat recht heeft wanneer hij in Nederland zou wonen, valt hij onder artikel 28 of 28bis van verordening 1408/71.
14. Op grond van deze verordening hebben deze personen recht op verstrekkingen in hun woonland, voor rekening van het pensioenland. Om aanspraak te maken op verstrekkingen in het woonland dient de betrokkene zich wel in te schrijven bij het plaatselijke uitvoeringsorgaan van verordening 1408/71 in zijn woonland. Deze inschrijving dient te geschieden door middel van een zogeheten E-121 formulier. Het CVZ is het bevoegde orgaan in Nederland om dit formulier uit te reiken aan betrokkenen.
15. Voor het recht op zorg in het woonland is een bijdrage aan het pensioenland verschuldigd, voor zover dat is geregeld in de wetgeving van het pensioenland. Bij de Zorgverzekeringswet is geregeld dat het CVZ belast is met het nemen van beschikkingen over de heffing en inning van de bijdrage die betrokkenen verschuldigd zijn voor de kosten van zorg. Bij het bepalen van de hoogte van de bijdrage wordt een zogeheten woonlandfactor toegepast. Hiermee wordt de hoogte van de bijdrage

gerelateerd aan de zorgkosten van het woonland. Op deze wijze wordt aldus rekening gehouden met het verschil in aanspraken tussen Nederland en het woonland.

16. De Zorgverzekeringswet voorziet in de mogelijkheid dat de bijdrage namens het CVZ wordt ingehouden door de pensioenfondsen op het pensioeninkomen.

Procesverloop

17. Appellanten wonen in andere lidstaten dan Nederland. Zij ontvingen op 1 januari 2006 een pensioen op grond van de AOW en vóór die datum waren zij niet verzekerd op grond van de Ziekenfondswet.
18. Vanaf 1 januari 2006 heeft het CVZ appellanten aangemerkt als gerechtigden in de zin van verordening 1408/71. Vanaf die datum hebben zij recht op zorg in hun woonland ten laste van Nederland. Voor dit recht op zorg houdt de Sociale verzekeringsbank namens het CVZ een bijdrage op het pensioen van appellanten in. Daarbij houdt het CVZ rekening met de woonlandfactor.
19. Tegen de besluiten van het CVZ tot inhouding van de bijdrage hebben appellanten beroep aangetekend bij de rechtbank Amsterdam.
20. Appellanten stellen allereerst dat het CVZ niet bevoegd is de bijdrage op hun pensioen in te houden. Volgens appellanten hebben zij een keuzerecht om zich in te schrijven bij het uitvoeringsorgaan in hun woonland en aldaar in aanmerking te komen voor verstrekkingen. Zij stellen dat als zij zich niet inschrijven in hun woonland, het CVZ geen kosten verschuldigd is aan hun woonland en in dat geval ook geen bijdrage bij hen mag heffen. Volgens het CVZ is het recht op verstrekkingen in het woonland niet afhankelijk van inschrijving bij het bevoegde orgaan van het woonland en bijgevolg is het pensioenland gerechtigd een bijdrage in te houden, ook al is de betrokkene niet ingeschreven.

21. Verder stellen appellanten dat de bijdrageheffing een belemmering vormt van het vrij verkeer van personen dan wel het recht van EU-burgers vrij te reizen en te verblijven in een andere lidstaat. De reden hiervoor zou zijn dat in veel gevallen sprake zou zijn van hogere kosten en/of een lager verstrekkingenniveau in het woonland. Bovendien betogen appellanten dat de belemmering van het vrij verkeer met name gelegen is in het feit dat zij verplicht zijn een bijdrage te betalen voor prestaties in het woonland waar zij vooralsnog geen gebruik van wensen te maken. Het CVZ stelt zich op het standpunt dat van een belemmering van het vrij verkeer van werknemers en/of EU-burgers geen sprake is.
22. De rechtbank Amsterdam heeft op 31 januari 2008 respectievelijk 17 december 2008 de beroepen ongegrond verklaard en de besluiten van het CVZ in stand gehouden. Tegen deze uitspraak hebben appellanten hoger beroep ingesteld bij de verwijzende rechter. In het kader van dit hoger beroep zijn de onderhavige prejudiciële vragen gesteld.

III. Juridisch kader

Communautair kader

EG-Verdrag (thans VWEU)

23. Artikel 18, lid 1, EG (thans artikel 21, lid, VWEU) luidt:

"1. Iedere burger van de Unie heeft het recht vrij op het grondgebied van de lidstaten te reizen en te verblijven, onder voorbehoud van de beperkingen en voorwaarden die bij dit Verdrag en de bepalingen ter uitvoering daarvan zijn vastgesteld."

24. Voor zover relevant luidt artikel 39 EG (thans artikel 45 VWEU) als volgt:

*"1. Het verkeer van werknemers binnen de Gemeenschap is vrij.
2. Dit houdt de afschaffing in van elke discriminatie op grond van de nationaliteit tussen de werknemers der lidstaten, wat betreft de werkgelegenheid, de beloning en de overige arbeidsvoorwaarden."*

Verordening 1408/71

25. Artikel 28 van verordening 1408/71 luidt als volgt:

"1. De rechthebbende op een pensioen of rente verschuldigd krachtens de wettelijke regeling van een lidstaat, of op pensioenen of renten verschuldigd krachtens de wettelijke regelingen van twee of meer lidstaten, die geen recht op prestaties heeft op grond van de wettelijke regeling van de lidstaat op het grondgebied waarvan hij woont, heeft niettemin zelf, evenals zijn gezinsleden, recht op deze prestaties, voor zover hij op grond van de wettelijke regeling van de voor de pensioenverzekering bevoegde lidstaat, of van ten minste één van de voor deze verzekering bevoegde lidstaten, eventueel met inachtneming van artikel 18 en van bijlage VI recht op prestaties zou hebben, indien hij op het grondgebied van de betrokken Staat woonde. De prestaties worden verleend op de volgende voorwaarden:

a) de verstrekkingen worden voor rekening van het in lid 2 bedoelde orgaan verleend door het orgaan van de woonplaats, alsof de betrokkene recht had op een pensioen of een rente krachtens de wettelijke regeling van de Staat op het grondgebied waarvan hij woont, en hij recht op verstrekkingen had;

b) de uitkeringen worden in voorkomend geval verleend door het overeenkomstig lid 2 bepaalde bevoegde orgaan volgens de wettelijke regeling welke door dit orgaan wordt toegepast. Deze uitkeringen kunnen evenwel, in overleg tussen het bevoegde orgaan en het orgaan van de woonplaats, door dit laatste orgaan voor rekening van het eerste worden verleend volgens de wettelijke regeling van de bevoegde Staat.

2. In de in lid 1 bedoelde gevallen komen de verstrekkingen voor rekening van het overeenkomstig de volgende regels vastgestelde orgaan:

a) indien de rechthebbende krachtens de wettelijke regeling van één Lidstaat recht op bedoelde verstrekkingen heeft, komen deze voor rekening van het bevoegde orgaan van deze Staat;

b) indien de rechthebbende krachtens de wettelijke regelingen van twee of meer Lidstaten recht op bedoelde verstrekkingen heeft, komen deze voor rekening van het bevoegde orgaan van de Lidstaat aan de wettelijke regeling waarvan de rechthebbende het langst onderworpen is geweest; ingeval de toepassing van deze regel ertoe leidt dat de verstrekkingen voor rekening van meer dan een orgaan komen, komen zij voor rekening van het orgaan, dat de wettelijke regeling toepast waaraan de rechthebbende het laatst onderworpen is geweest."

26. Artikel 28bis van verordening 1408/71 luidt:

"Indien de rechthebbende op een pensioen of rente, verschuldigd krachtens de wettelijke regeling van een Lidstaat, of op pensioenen of renten, verschuldigd krachtens de wettelijke regelingen van twee of meer Lidstaten, woont op het grondgebied van een Lidstaat waarvan de wettelijke regeling voor het recht op verstrekkingen geen voorwaarden stelt inzake de verzekering of de arbeid en krachtens de wettelijke regeling waarvan geen pensioen of rente verschuldigd is, komen de aan hem en aan zijn gezinsleden verleende verstrekkingen voor rekening van het overeenkomstig artikel 28, lid 2, bepaalde orgaan van een van de ter zake van pensioenen bevoegde Lidstaten, voor zover de betrokken rechthebbende en zijn gezinsleden recht zouden hebben op deze verstrekkingen krachtens de wettelijke regeling die wordt toegepast door het bedoelde orgaan indien zij woonden op het grondgebied van de Lidstaat waar dit orgaan is gevestigd."

27. Artikel 33, lid 1, van verordening 1408/71 luidt:

“1. Het orgaan van een Lidstaat dat een pensioen of rente verschuldigd is en dat een wettelijke regeling toepast waarin is bepaald, dat voor rekening van een pensioen of rentetrekker bijdragen of premies worden ingehouden om de kosten van de prestaties bij ziekte en moederschap te dekken, is gemachtigd deze bedragen, berekend overeenkomstig de betrokken wettelijke regeling, in te houden op het pensioen of de rente welke dit orgaan verschuldigd is, voor zover de prestaties krachtens de artikelen 27, 28, 28 bis, 29, 31 en 32 voor rekening van een orgaan van bedoelde Lidstaat komen.”

28. Bijlage VI, onder R, onder 1a, b, c van verordening 1408/71 luidt als volgt:

“1. Zorgverzekering

a) Wat betreft het recht op verstrekkingen krachtens de Nederlandse wetgeving wordt voor de toepassing van de hoofdstukken 1 en 4 van titel 3 van de Verordening onder “rechthebbende op verstrekkingen” verstaan:

i) personen die overeenkomstig artikel 2 van de Zorgverzekeringswet verplicht zijn zich te verzekeren bij een zorgverzekeraar;

en

ii) voor zover niet reeds begrepen onder i), personen die in een andere lidstaat woonachtig zijn en krachtens de verordening ten laste van Nederland recht hebben op geneeskundige zorg in hun woonland.

b) Personen als bedoeld in punt a), onder i) moeten zich overeenkomstig de Zorgverzekeringswet verzekeren bij een zorgverzekeraar; personen als bedoeld in punt a), onder ii) moeten zich registreren bij het College voor zorgverzekeringen.

c) De bepalingen van de Zorgverzekeringswet en de algemene wet bijzondere ziektekosten betreffende de verschuldigdheid van bijdragen zijn van toepassing op

personen als bedoeld in punt a) en hun gezinsleden. Wat gezinsleden betreft worden de bijdragen geheven bij degene van wie het recht op zorg is afgeleid.”

Verordening 574/72

29. Voor zover van belang luidt artikel 29 van verordening 574/72 als volgt:

“1. Om op het grondgebied van de Lidstaat waar hij woont in aanmerking te komen voor verstrekkingen krachtens artikel 28, lid 1, en artikel 28bis van de verordening, is de pensioen- of rentetrekker verplicht zich en zijn in dezelfde Lidstaat wonende gezinsleden te doen inschrijven bij het orgaan van de woonplaats, onder overlegging van een verklaring waarin wordt bevestigd dat hij krachtens de wettelijke regeling of krachtens een der wettelijke regelingen op grond waarvan een pensioen of rente verschuldigd is, voor zichzelf en voor zijn gezinsleden recht op genoemde verstrekkingen heeft.

2. Deze verklaring wordt op verzoek van de pensioen- of rentetrekker door het orgaan of één der organen die pensioenen of rente verschuldigd zijn of, in voorkomend geval, door het orgaan dat over het recht op verstrekkingen moet beslissen, afgegeven, zodra de pensioen- of rentetrekker voldoet aan de voorwaarden voor het ingaan van het recht op deze verstrekkingen. Indien de pensioen- of rentetrekker de verklaring niet overlegt, verzoekt het orgaan van de woonplaats het orgaan of de organen die het pensioen of de rente verschuldigd zijn, of in voorkomend geval, het hiertoe gerechtigde orgaan daarom. In afwachting van de ontvangst van deze verklaring kan het orgaan van de woonplaats de pensioen- of rentetrekker en zijn in dezelfde Lidstaat wonende gezinsleden voorlopig inschrijven op vertoon van de door dit orgaan toegelaten bewijsstukken. Deze inschrijving is voor het orgaan dat de kosten van de verstrekkingen moet dragen slechts bindend, wanneer laatstgenoemd orgaan de in het lid 1 bedoelde verklaring heeft afgegeven.

[...]

6. De administratieve commissie stelt zo nodig vast op welke wijze het orgaan wordt bepaald dat in het geval bedoeld in artikel 28, lid 2, sub b), van de verordening, de kosten van de verstrekkingen moet dragen.”

Nationaal kader

Zorgverzekeringswet (Wet van 16 juni 2005, Staatsblad 2005, 358, zoals gewijzigd bij wet van 22 december 2005, Staatsblad 2005, 708)

30. Voor zover relevant luidt artikel 69 van de Zorgverzekeringswet als volgt:

“1. In het buitenland wonende personen die met toepassing van een Verordening van de Raad van de Europese Gemeenschappen dan wel toepassing van zodanige verordening krachtens de overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte of een verdrag inzake sociale zekerheid in geval van behoefte aan zorg recht hebben op zorg of vergoeding van de kosten daarvan, zoals voorzien in de wetgeving over de verzekering voor zorg van hun woonland, melden zich, tenzij zij op grond van deze wet verzekeringsplichtig zijn, bij het College zorgverzekeringen aan.

2. De in het eerste lid bedoelde personen zijn een bij ministeriële regeling te bepalen bijdrage verschuldigd, die voor een bij die regeling te bepalen gedeelte, voor de toepassing van de Wet op de zorgtoeslag als premie voor een zorgverzekering wordt beschouwd.

[...]

4. Het College zorgverzekeringen is belast met de administratie, voortvloeiend uit het eerste lid en de daar genoemde internationale regels, alsmede met het nemen van beschikkingen over de heffing en de inning van de bijdrage, bedoeld in het tweede lid.

[...]

7. Bij ministeriële regeling:

- a. kan worden bepaald dat organen die personen of rente verschuldigd zijn in opdracht van het College voor zorgverzekeringen werkzaamheden verrichten ter voorbereiding of uitvoering van beschikkingen als bedoeld in het vierde lid, waarbij kan worden bepaald dat organen de bijdragen, bedoeld in het tweede lid, op een pensioen of rente inhouden en aan het Zorgverzekeringsfonds afdragen;*
- b. kunnen regels worden gesteld over de wijze waarop het College zorgverzekeringen zijn taak, bedoeld in het vierde lid, uitoefent of de organen, bedoeld in onderdeel a, de in dat onderdeel bedoelde werkzaamheden uitvoeren.”*

Regeling zorgverzekering van 1 september 2005, Staatscourant 2005, 171, houdende regels ter zake van de uitvoering van de Zorgverzekeringswet (hierna: ‘Regeling zorgverzekering’)

31. Artikel 6.3.1, lid 1, van de Regeling zorgverzekering luidt als volgt:

“1. De voor een persoon, bedoeld in artikel 69, eerste lid, van de Zorgverzekeringswet verschuldigde bijdrage wordt berekend door de grondslag van de bijdrage te vermenigvuldigen met het getal dat wordt berekend uit de verhouding tussen de gemiddelde uitgaven voor zorg voor een persoon ten laste van de sociale verzekering in het woonland van deze persoon, en de gemiddelde uitgaven voor zorg voor een persoon ten laste van de sociale zorgverzekeringen in Nederland.”

32. Artikel 6.3.2, lid 1, van de Regeling zorgverzekering luidt als volgt:

“De in artikel 6.3.1, bedoelde bijdrage voor een in artikel 69, eerste lid, van de Zorgverzekeringswet genoemde persoon die rechthebbende is op een pensioen of rente en voor zijn gezinsleden wordt door het orgaan dat het pensioen of de rente uitkeert, op dat pensioen of die rente ingehouden en aan het zorgverzekeringsfonds afgedragen.”

IV. Prejudiciële vragen

33. De verwijzende rechter heeft het Hof de volgende vragen voorgelegd:

“1. Moeten de artikelen 28, 28bis en 33 van Vo 1408/71, het bepaalde in bijlage VI bij Vo 1408/71, onder R, 1a en b, en artikel 29 van Vo 574/72 aldus worden uitgelegd dat daarmee onverenigbaar is een nationale bepaling als artikel 69 van de Zorgverzekeringswet (Zvw), voor zover een rechthebbende op pensioen of rente die in beginsel aanspraken aan artikelen 28 en 28bis van Vo 1408/71 kan ontlene n, wordt verplicht zich aan te melden bij het College voor zorgverzekeringen (CVZ) en van die rechthebbende, ook als geen inschrijving als bedoeld in artikel 29 Vo 574/72 heeft plaatsgevonden, een bijdrage moet worden ingehouden op zijn pensioen of rente?”

2. Moet artikel 39 EG dan wel artikel 18 EG aldus worden uitgelegd dat daarmee onverenigbaar is een nationale bepaling als artikel 69 van de Zvw, voor zover een burger van de EU die in beginsel aanspraken aan de artikelen 28 en 28bis van Vo 1408/71 kan ontlene n, wordt verplicht zich aan te melden bij het CVZ en van die burger, ook als geen inschrijving als bedoeld in artikel 29 van Vo 574/72 heeft plaatsgevonden een bijdrage moet worden ingehouden op zijn pensioen of rente?”

V. Beantwoording van de vragen

Prealabele opmerkingen

34. De Nederlandse regering wenst nu eerst enkele algemene opmerkingen te maken over het toepasselijke gemeenschappelijke kader.
35. Verordening 1408/71 en verordening 574/72 voorzien in de coördinatie van de wettelijke stelsels van de lidstaten, niet in harmonisatie. Met deze verordeningen is in het bijzonder beoogd overlappingsen, zoals dubbele verzekeringen, en lacunes, zoals het

ontbreken van een verzekering, te voorkomen. Het gemeenschapsrecht laat – binnen zekere grenzen – aan de lidstaten de bevoegdheid om hun eigen stelsels van sociale zekerheid in te richten. Die grenzen worden onder meer bepaald door de verdragsregels betreffende het vrij verkeer van werknemers en betreffende de vrijheid van elke EU-burger om te reizen en te verblijven op het grondgebied van de lidstaten.

36. Vooropgesteld moet worden dat verordening 1408/71 bepaalt wie rechthebbende is op zorg in grensoverschrijdende situaties en welk land de kosten van geneeskundige zorg van een gerechtigde draagt. Voor gepensioneerden is het uitgangspunt dat het land dat het pensioen betaalt ook de kosten draagt van geneeskundige zorg in het woonland van de gerechtigde. Dit uitgangspunt is als volgt in deze verordening uitgewerkt.
37. Op grond van de artikelen 28 en 28bis van verordening 1408/71 hebben gepensioneerden recht op verstrekkingen in hun woonland, voor rekening van het pensioenland. Volgens artikel 28 van verordening 1408/71 heeft de in een andere lidstaat wonende gepensioneerde recht op zorg in zijn woonland als hij ook recht op zorg zou hebben als hij in Nederland zou wonen. Op grond van het gewijzigde verzekeringsbeginsel in Nederland door de invoering van de Zorgverzekeringswet heeft hij dat recht. Artikel 29 van verordening 574/72 bepaalt dat gepensioneerden om in aanmerking te komen voor verstrekkingen in de zin van de artikelen 28 en 28bis verplicht zijn zich in te schrijven bij het uitvoeringsorgaan van hun woonland.
38. Inschrijving is een noodzakelijke administratieve voorwaarde om de uit verordening 1408/71 voortvloeiende aanspraken geldend te kunnen maken. Zonder inschrijving blijft het recht op zorg in het woonland bestaan, maar kan het recht niet worden geëffectueerd.
39. Artikel 33 van verordening 1408/71 maakt het mogelijk dat Nederland een bijdrage heft voor het recht op verstrekkingen. Nederland heeft van die mogelijkheid gebruik gemaakt en heeft in bijlage VI bij de verordening de verplichting tot het betalen van een bijdrage

opgenomen. Artikel 69 van de Zorgverzekeringswet betreft de administratieve uitwerking van deze inschrijving op bijlage VI.

De eerste vraag

40. Met de eerste vraag wenst de verwijzende rechter in wezen te vernemen of inschrijving bij het nationale uitvoeringsorgaan van het woonland zoals uitgewerkt in artikel 29 van verordening 574/72 een voorwaarde is voor bijdrageheffing op grond van artikel 33 van verordening 1408/71 in het pensioenland voor ziektekosten.
41. De Nederlandse regering stelt zich op het standpunt dat de feitelijke inschrijving in het woonland geen voorwaarde is voor bijdrageheffing in het pensioenland. De Nederlandse regering voert daartoe het volgende aan. Allereerst verzet artikel 33 van verordening 1408/71 zich niet tegen deze bijdrageheffing. Dit volgt onder meer uit een letterlijke lezing van deze bepaling. In de tweede plaats volgt uit de systematiek van verordening 1408/71 en verordening 574/72 dat bijdrageheffing zonder inschrijving in het woonland is toegestaan.

Artikel 33, lid 1, van de verordening 1408/71

42. De Nederlandse regering roept in herinnering dat artikel 33, lid 1, van verordening 1408/71 het mogelijk maakt dat Nederland een bijdrage heft voor het recht op verstrekkingen. De bepaling luidt als volgt:

“1. Het orgaan van een Lidstaat dat een pensioen of rente verschuldigd is en dat een wettelijke regeling toepast waarin is bepaald, dat voor rekening van een pensioen of rentetrekker bijdragen of premies worden ingehouden om de kosten van de prestaties bij ziekte en moederschap te dekken, is gemachtigd deze bedragen, berekend overeenkomstig de betrokken wettelijke regeling, in te houden op het pensioen of de

rente welke dit orgaan verschuldigd is, voor zover de prestaties krachtens de artikelen 27, 28, 28 bis, 29, 31 en 32 voor rekening van een orgaan van bedoelde Lidstaat komen.”

43. De Nederlandse regering wijst erop dat de letterlijke tekst van deze bepaling inschrijving in het woonland bij de bevoegde autoriteiten niet als voorwaarde stelt voor bijdrageheffing in het pensioenland.
44. Verder zij opgemerkt dat uit artikel 33, lid 1, van verordening 1408/71 volgt dat het in rekening brengen van een bijdrage door het pensioenland is toegestaan wanneer aan twee voorwaarden is voldaan: (i) er dient een nationale wettelijke regeling van toepassing te zijn waarin de inhouding van een bijdrage is voorzien en (ii) de prestaties waarop een gepensioneerde recht heeft komen voor rekening van het pensioenland.
45. Naar de mening van de Nederlandse regering is aan beide voorwaarden voor bijdrageheffing voldaan. Zo voorziet de Zorgverzekeringswet in artikel 69, lid 1, in een nationale wettelijke regeling betreffende de inhouding van de bijdrage. Deze bepaling betreft de administratieve uitwerking van de inschrijving van de Zorgverzekeringswet door Nederland in de bijlage VI bij verordening 1408/71. Verder komen de prestaties waarop een gepensioneerde recht kan doen gelden voor rekening van het pensioenland. Artikel 33, lid 1, verordening 1408/71 betreft aldus niet de daadwerkelijk in rekening gebrachte kosten van prestaties, maar de eventueel in rekening te brengen prestaties. Deze bepaling doelt aldus op het risico dat bepaalde kosten in rekening worden gebracht bij het pensioenland.

De systematiek van verordening 1408/71 en verordening 574/72

46. In dit verband benadrukt de Nederlandse regering allereerst het onderscheid tussen het recht op verstrekkingen en inschrijving door middel van het E-121 formulier in het woonland ter effectuering van dit recht. Inschrijving is naar de mening van de Nederlandse regering geen constitutioneel vereiste voor het recht op verstrekkingen in het woonland. Dat wil zeggen dat het recht op verstrekkingen ook bestaat als de gepensioneerde zich niet heeft aangemeld bij het in zijn woonland bevoegde orgaan. Het recht op verstrekkingen vloeit immers rechtstreeks voort uit verordening 1408/71.
47. Artikel 29 van verordening 574/72 heeft betrekking op de uitvoering van de artikelen 28 en 28bis van verordening 1408/71. Het is namelijk een zuiver administratieve handeling om het recht op verstrekkingen geldend te maken, maar is niet bepalend voor het ontstaan van het recht op verstrekkingen. Deze lezing is ook bevestigd in de zaak C-156/01, Van der Duin (arrest van 3 juli 2003, Jurispr. blz. I-7045, punten 17 en 22). In deze zaak overwoog het Hof dat betrokkenen zich hadden ingeschreven door middel van het E-121 formulier bij het bevoegde orgaan in de zin van verordening 1408/71 “*waardoor zij aanspraak konden maken op verstrekkingen uit hoofde van artikel 28 van verordening nr. 1408/71*[onderstreping gemachtigen]”.
48. Verder merkt de Nederlandse regering op dat een gerechtigde het recht op verstrekkingen op elk door hem gewenst moment kan uitoefenen. Indien voor de gepensioneerde die zich niet heeft ingeschreven op grond van artikel 29 van verordening 574/72 geen bijdrage op grond van artikel 33 van verordening 1408/71 zou mogen worden geheven, zou dat betekenen dat de mogelijkheid bestaat dat een gerechtigde zich pas inschrijft op het moment dat hij zorg nodig heeft. Hij heeft dan tot het moment van het ontstaan van de behoefte aan zorg op geen enkele manier financieel bijgedragen aan het sociale zekerheidstelsel.

49. Wel heeft hij steeds het recht op het verkrijgen van die zorg behouden. Het woonland is immers verplicht om op het moment van inschrijving de gevraagde zorg te leveren. Het woonland zal vanaf het moment dat het risico is gaan lopen (met andere woorden vanaf het moment dat het recht is ontstaan) dit wensen te verrekenen met Nederland. Omdat hij zijn recht op zorg behoudt, dient de gepensioneerde bij te dragen voor het risico dat hij loopt. Net als in elk ander sociaal verzekeringsstelsel dient premie te worden betaald voor een risico, ongeacht of dat risico zich daadwerkelijk voltrekt.
50. Of iemand daadwerkelijk gebruik maakt of zal maken van zorg is daarbij volgens de Nederlandse regering niet relevant. De gepensioneerde die zich niet wenst in te schrijven bij het in het woonland bevoegde orgaan kan zich niet onttrekken aan de bijdrageplicht. Immers, daarmee ondermijnt hij de solidariteit die inherent is aan een sociaal verzekeringsstelsel.

Aanmeldingsplicht bij het CVZ

51. Ten slotte merkt de Nederlandse regering op dat de verwijzende rechter in de eerste vraag ook verwijst naar de aanmeldingsplicht bij het nationale uitvoeringsorgaan in het pensioenland. De Nederlandse regering meent dat de aanmeldingsplicht bij het CVZ niet op bezwaren stuit onder verordening 1408/71.
52. In dit verband stelt de Nederlandse regering voorop dat bijlage VI, onderdeel R, onder 1b van verordening 1408/71 bepaalt dat personen die in een andere lidstaat woonachtig zijn en op grond van deze verordening ten laste van Nederland recht hebben op geneeskundige zorg in hun woonland, zich moeten registreren bij het bevoegde uitvoeringsorgaan, i.e. het CVZ. Deze verplichting is uitgewerkt in artikel 69 van de Zorgverzekeringswet. De aanmeldingsplicht op grond van deze bepaling kan daarom naar de mening van de Nederlandse regering niet in strijd zijn met verordening 1408/71. Deze verordening voorziet immers uitdrukkelijk zelf in deze verplichting.

53. Verder zij opgemerkt dat het CVZ niet alle personen kent die recht hebben op een wettelijk pensioen. De Sociale Verzekeringsbank en het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen en een aantal grote privaatrechtelijke pensioenfondsen verstrekken het CVZ informatie over de bij hen geregistreerde gepensioneerden die in het buitenland wonen. Op deze manier is het CVZ bekend met het grootste deel van de rechthebbenden. Voor enkele categorieën personen is dit niet geval. Zo beschikt het CVZ niet over alle gegevens van rechthebbenden die een ander pensioen ontvangen in verband met vervroegd pensioen. Evenmin zijn de gegevens van gezinsleden van pensioengerechtigden bekend bij het CVZ.
54. Artikel 69, lid 1, van de Zorgverzekeringswet waarborgt dat het CVZ zo volledig mogelijk is geïnformeerd over de totale groep rechthebbenden. Het CVZ is zo in staat de betrokkenen op een juiste manier te informeren over hun rechten en plichten. Zo kan het CVZ tijdig het formulier E-121 afgeven, zodat de emigrerende pensioengerechtigde en zijn gezinsleden hun recht op verstrekkingen in het woonland zonder onnodige vertraging kunnen uitoefenen. Door de verplichte aanmelding bij het CVZ wordt het tevens mogelijk dat het CVZ bij alle betrokkenen een bijdrage heft.

Conclusie

55. De Nederlandse regering concludeert dan ook dat inschrijving bij het uitvoeringsorgaan in het woonland geen voorwaarde is voor bijdrageheffing in het pensioenland. Bijgevolg is het een lidstaat toegestaan om op een pensioen in het pensioenland, ter uitvoering van de verordening 1408/71, een bijdrage voor ziektekosten te heffen, ook al wensen rechthebbenden zich niet in te schrijven in het woonland bij het uitvoeringsorgaan van verordening 1408/71.

De tweede vraag

56. Met de tweede vraag wenst de verwijzende rechter in wezen te vernemen of bijdrageheffing door het nationale uitvoeringsorgaan in het pensioenland voor ziektekosten, in combinatie met een aanmeldingsplicht in het pensioenland, onverenigbaar is met de artikelen 18 en 39 EG (thans, na wijziging, artikelen 21 en 45 VWEU), ook al wensen rechthebbenden zich niet in te schrijven bij de bevoegde autoriteiten in het woonland.
57. De Nederlandse regering stelt zich op het standpunt dat de artikelen 18 en 39 EG (thans, na wijziging, artikelen 21 en 45 WEU) zich niet verzetten tegen een bijdrageheffing zoals aan de orde is in het hoofdgeding. Volgens de Nederlandse regering is allereerst geen sprake van een belemmering van het vrij verkeer van werknemers of EU-burgers. Voor zover daarvan al sprake zou zijn, gaat het volgens de Nederlandse regering om een gerechtvaardigde belemmering. Zij voert daartoe het volgende aan.

Artikelen 18 en 39 EG (thans, na wijziging, artikelen 21 en 45 VWEU)

58. Artikel 18 EG (thans, na wijziging, artikel 21 VWEU) dat op algemene wijze het recht formuleert van iedere EU-burger om vrij op het grondgebied van de lidstaten te reizen en te verblijven, vindt een bijzondere uitdrukking in artikel 39 EG (thans artikel 45 VWEU) met betrekking tot het vrije verkeer van werknemers (zie arrest van 9 november 2006, C-520/04, Turpeinen, Jurispr. blz. I-10685, punt 13 en arrest van 26 november 2002, C-100/01, Oteiza Olazabal, Jurispr. blz. I-10981, punt 26). Bijgevolg dient eerst te worden nagegaan of het hoofdgeding binnen de werkingssfeer van artikel 39 EG (thans artikel 45 VWEU) valt.
59. Volgens vaste rechtspraak is iedereen werknemer die reële en daadwerkelijke arbeid verricht, met uitsluiting van werkzaamheden van zo geringe omvang dat zij louter

- marginaal en bijkomstig zijn. Volgens deze rechtspraak is het kenmerk van de arbeidsverhouding dat iemand gedurende een bepaalde tijd voor een ander en onder diens gezag prestaties verricht tegen beloning (zie onder meer arrest van 3 juli 1986, Lawrie-Blum, 66/85, Jurispr. blz. 2121, punten 16 en 17). Uit de rechtspraak blijkt ook dat personen die op zoek zijn naar een dienstbetrekking in een andere lidstaat ook binnen de werkingssfeer van artikel 39 EG (thans artikel 45 VWEU) vallen (zie onder meer arrest van 26 februari 1991, C-292/89, Antonissen, Jurispr. blz. I-745, punten 12 en 13).
60. Wat betreft gepensioneerden heeft het Hof overwogen dat personen die hun volledige beroepswerkzaamheden hebben uitgeoefend in de lidstaat waarvan zij onderdaan zijn en pas ná hun pensionering gebruik hebben gemaakt van hun recht om in een andere lidstaat te verblijven zonder de bedoeling te hebben aldaar een werkzaamheid in loondienst uit te oefenen, zich echter niet kunnen beroepen op het bij artikel 39 EG (thans artikel 45 VWEU) gewaarborgde beginsel van vrij verkeer (zie het reeds aangehaalde arrest Turpeinen, punt 16).
61. Op basis van de informatie in de verwijzingsbeschikking is het voor de Nederlandse regering niet mogelijk om vast te stellen of appellanten in het hoofdgeding zich kunnen beroepen op artikel 39 EG (thans artikel 45 VWEU). Het is voor de Nederlandse regering onduidelijk of op het tijdstip waarop de bestreden besluiten door het CVZ werden genomen appellanten al dan niet gebruik hadden gemaakt van hun rechten als werknemers in de zin van artikel 39 EG (thans artikel 45 VWEU) dan wel dat zij op zoek waren naar werk in hun woonland. Volgens de Nederlandse regering is het aan de nationale rechter om met inachtneming van de hiervoor in punten 59-60 aangehaalde rechtspraak vast te stellen of *in casu* appellanten zich kunnen beroepen op artikel 39 EG (thans artikel 45 VWEU).
62. Voor zover appellanten zouden zijn aan te merken als werknemers en een beroep op artikel 39 EG (thans artikel 45 VWEU) open zou staan, is er volgens de Nederlandse

regering geen sprake van een belemmering in de zin van deze bepaling. Voor zover al sprake zou zijn van een belemmering, gaat het naar de mening van de Nederlandse regering om een gerechtvaardigde belemmering. Ter onderbouwing van dit standpunt verwijst de Nederlandse regering naar het hetgeen zij hierna onder punten 63 e.v. over artikel 18 EG (thans, na wijziging, 21 VWEU) opmerkt.

Geen belemmering van het vrij verkeer van EU-burgers

63. Door zich naar een andere lidstaat te begeven en daar hun woonplaats te vestigen hebben appellanten de rechten uitgeoefend die hen bij artikel 18, lid 1, EG (thans artikel 21, lid 1, VWEU) waren verleend. Deze situatie wordt aldus beheerst door het recht van de EU-burgers om vrij te reizen en te verblijven op het grondgebied van een andere lidstaat dan die waarvan zij onderdaan zijn. Bijgevolg moet de situatie die in het hoofdgeding aan de orde is onderzocht worden onder de rechten die appellanten in hun hoedanigheid als EU-burgers aan artikel 18, lid 1, EG (thans artikel 21, lid 1, VWEU) kunnen ontlenuen.
64. Volgens deze bepaling heeft iedere EU-burger het recht vrij op het grondgebied van de lidstaten te reizen en te verblijven, onder voorbehoud van de beperkingen en voorwaarden die bij het Verdrag en de bepalingen ter uitvoering daarvan zijn vastgesteld.
65. In dit verband blijkt uit de rechtspraak dat deze rechten op het gebied van vrij verkeer van burgers van de Unie niet hun volle werking kunnen ontplooiën indien een burger van een lidstaat zou kunnen worden ontmoedigd deze rechten uit te oefenen doordat zijn verblijf in een andere lidstaat wordt belemmerd door een regeling van zijn lidstaat van herkomst, die hem benadeelt wegens het enkele feit dat hij deze rechten heeft uitgeoefend (zie het reeds aangehaalde arrest Turpeinen, punt 21, arrest van 23 oktober 2007, C-11/06 en C-12/06, Morgan en Bucher, Jurispr. blz. I-9161, punt 26 en arrest van 16 juli 2009, C-208/07, Chamier-Glisczinski, nog niet gepubliceerd, punt 82).

66. In de eerste plaats wijst de Nederlandse regering erop dat appellanten de in artikel 18 EG (thans, na wijziging, artikel 21 VWEU) genoemde rechten enkel hebben “*onder voorbehoud van de beperkingen en voorwaarden die bij het Verdrag en de bepalingen ter uitvoering daarvan zijn vastgesteld*”. Tegen deze achtergrond zij opgemerkt dat Nederland op grond van artikel 33, lid 1, van verordening 1408/71 gerechtigd is een bijdrageheffing toe te passen. Bijgevolg kunnen appellanten alleen gebruik maken van hun rechten onder artikel 18, lid 1, EG (thans 21, lid 1, VWEU) met inachtneming van deze voorwaarde.
67. In tweede plaats wijst de Nederlandse regering erop dat noch de verplichte aanmelding bij het CVZ noch het feit dat Nederland een bijdrage heft op grond van artikel 33, lid 1, van verordening 1408/71 appellanten zou ontmoedigen om zich te verplaatsen naar een andere lidstaat. Integendeel, verordening 1408/71 beoogt juist het vrij verkeer van burgers en werknemers te waarborgen. Zonder het systeem van deze verordening zou het voor appellanten juist veel moeilijker zijn om zich te vestigen in andere lidstaten. In dit verband benadrukt de Nederlandse regering nog dat het CVZ – zonder dat verordening 1408/71 daartoe verplicht – door middel van de woonlandfactor rekening houdt met de omstandigheden in het woonland (zie hiervoor punt 15). Gepensioneerden in het buitenland betalen in het algemeen door toepassing van deze factor een lagere bijdrage dan gepensioneerden in Nederland.
68. Tot slot betoogt de Nederlandse regering dat een emigrant niet mag verwachten dat hij in zijn nieuwe woonland precies in dezelfde situatie zal komen als in Nederland. Soms is het beter, soms is het slechter. Steun voor dit standpunt is te vinden in de rechtspraak. Zo is in het reeds aangehaalde arrest Chamier-Glisczinski op dit punt te lezen:

“In deze omstandigheden kan artikel 18, lid 1, EG [thans artikel 21, lid 1, VWEU, toevoeging gemachtigden] niet aan een verzekerde garanderen dat een verplaatsing naar een andere lidstaat voor de sociale zekerheid neutraal is, met name op het niveau van de prestaties bij ziekte (zie naar analogie met artikel 39 EG [thans artikel 45

VWEU, toevoeging gemachtigden] *arresten van 19 maart 2002, Hervein e.a., C-393/99 en C-394/99, Jurispr. blz. I-2829, punt 51, en 9 maart 2006, Piatkowski, C-493/04, Jurispr. blz. I-2369, punt 34). Zoals de Commissie heeft opgemerkt, kan een dergelijke verplaatsing, rekening gehouden met de verschillen tussen de stelsels en de wettelijke regelingen van de lidstaten op dit gebied, naargelang van het geval, meer of minder voordelig of onvoordelig zijn voor de betrokken persoon, naargelang van de combinatie van nationale regelingen die krachtens verordening nr. 1408/71 van toepassing zijn”.*

69. Volgens de Nederlandse regering mag een emigrant evenmin verwachten dat de status quo wordt gehandhaafd. Het woonland kan wijzigingen doorvoeren in bijvoorbeeld het gedekte pakket of in de inkomstenbelasting. Het pensioenland kan wijzigingen doorvoeren die ook extraterritoriaal gevolgen hebben voor hen die vanuit dat land een pensioen ontvangen. De invoering van de Zorgverzekeringswet, en de daarmee gepaard gaande opheffing van het onderscheid tussen ziekenfondsverzekerden en particulier verzekerden, is van dat laatste een voorbeeld. Het doel daarvan was een nieuw ziektekostenstelsel in te voeren dat alle ingezetenen voorziet van een recht op zorgverzekering. Het stond Nederland vrij om over te gaan tot de invoering van een nieuw ziektekostenstelsel voor alle ingezetenen van Nederland.
70. Uit het voorgaande volgt volgens de Nederlandse regering dat van belemmering van het vrij verkeer voor EU-burgers geen sprake is.

Gerechtvaardigde belemmering

71. Voor zover er toch een belemmering van het vrij verkeer zou moeten worden aangenomen dan is volgens de Nederlandse regering sprake van een gerechtvaardigde belemmering.
72. Allereerst zij benadrukt dat Nederland met de Zorgverzekeringswet de volksgezondheid beoogt te beschermen, dat wil zeggen een sociaal verzekeringsstelsel beoogt waarmee

iedereen in Nederland toegang tot kwalitatief goede geneeskundige zorg krijgt voor een betaalbare prijs.

73. Bijdrageheffing is volgens de Nederlandse regering een geschikt middel voor de verwezenlijking van deze doelstelling. Immers, een wettelijk sociaal verzekeringsstelsel functioneert alleen wanneer iedereen meebetaalt, daar het stelsel anders zou worden ondermijnd.
74. Met de inschrijving in bijlage VI en de administratieve uitwerking daarvan in artikel 69, lid 1, van de Zorgverzekeringswet heeft Nederland bewerkstelligd dat de solidariteit die inherent is aan een wettelijk sociaal verzekeringsstelsel wordt gewaarborgd. Appellanten hebben steeds het recht op het verkrijgen van zorg in het woonland behouden. Het woonland is verplicht om op het moment van inschrijving de gevraagde zorg te leveren. Het woonland zal vanaf het moment dat het risico is gaan lopen (met andere woorden vanaf het moment dat het recht is ontstaan) dit wensen te verrekenen met Nederland.
75. Omdat hij zijn recht op zorg behoudt, dient de gepensioneerde bij te dragen voor het risico dat hij loopt. In een sociaal verzekeringsstelsel is het gebruikelijk om financieel bij te dragen voor een risico, ongeacht of dat risico zich voor het individu daadwerkelijk voltrekt. De gepensioneerde die zich niet wenst in te schrijven bij het in het woonland bevoegde orgaan kan zich niet onttrekken aan de bijdrageplicht. Daarmee ondermijnt hij namelijk de solidariteit die inherent is aan een sociaal verzekeringsstelsel.
76. Bovendien gaat bijdrageheffing volgens de Nederlandse regering niet verder dan voor de verwezenlijking van de nagestreefde doelstelling noodzakelijk is. De te betalen premie bestaat voor iedereen uit een nominale premie en twee inkomensafhankelijke premies. Daarnaast zij opgemerkt dat door toepassing van de woonlandfactor de bijdrageheffing

bij gepensioneerden die in het buitenland wonen is afgestemd op de zorg in het woonland.

77. Tot slot merkt de Nederlandse regering op dat voor wat betreft de aanmeldingsplicht het gaat om een administratieve handeling die waarborgt dat alle rechthebbenden op dezelfde manier zonder onderscheid een bijdrage betalen. Daarnaast zou zonder het opnemen van de verplichting tot aanmelding bij het CVZ in Nederland de situatie ontstaan dat diverse pensioenfondsen en het CVZ dezelfde taken uitvoeren en onderdeel zijn van het administratief proces met als gevolg een versnipperde uitvoering. Om dit te voorkomen zijn alle taken en bevoegdheden terzake de registratie en heffing van de bijdrage bij het CVZ gelegd. Door de verplichte aanmelding wordt bevorderd dat het CVZ iedere rechthebbende kent en voor iedere rechthebbende een bijdrage in rekening brengt.

Conclusie

78. Uit het voorgaande concludeert de Nederlandse regering dat van een belemmering van het vrij verkeer van werknemers of EU-burgers geen sprake is. Een eventuele belemmering onder artikel 18 EG (thans, na wijziging, artikel 21 VWEU) is gerechtvaardigd op grond van de bescherming van volksgezondheid. Bijdrageheffing is een geschikt en noodzakelijk middel om dit doel te bereiken.

VI. Conclusie

79. De Nederlandse regering geeft het Hof in overweging de onderhavige vragen als volgt te beantwoorden:

“1. Inschrijving bij het nationale uitvoeringsorgaan in het woonland is geen voorwaarde voor bijdrageheffing in het pensioenland op grond van artikel 33 van verordening 1408/71. Bijgevolg is het een lidstaat toegestaan om op het pensioen in het pensioenland, ter uitvoering van verordening 1408/71, een bijdrage voor ziektekosten te

heffen, ook al wensen rechthebbenden zich niet in te schrijven in het woonland bij het bevoegde uitvoeringsorgaan zoals bedoeld in artikel 29 van verordening 574/72.

2. De artikelen 18 en 39 EG (thans, na wijziging, artikelen 21 en 45 VWEU) verzetten zich niet tegen bijdrageheffing voor ziektekosten door het nationale uitvoeringsorgaan in het pensioenland op grond van artikel 33 van verordening 1408/71, in combinatie met een aanmeldingsplicht in het pensioenland, ook al wensen rechthebbenden zich niet in te schrijven in het woonland zoals bedoeld in artikel 29 van verordening 574/72.”

gemachtigden

Corinna Wissels

Jurian Langer

's-Gravenhage, 21 december 2009